

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Sinisaari-Eskelinen, M., Mettälä, M., Jouhki, M-R. & Räsänen, S. (2021) Kätilö (YAMK) : Kohti uutta kätilötyön kehittämisen asiantuntijuutta. Kätilölehti, 2021:6, s. 6-7.

Kätilö (YAMK)

Kohti uutta kätilötyön kehittämisen asiantuntijuutta

Metropolia ammattikorkeakoulu ja Tampereen ammattikorkeakoulu toteuttavat yhteistyössä syksyllä 2022 käynnistyvän ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon kätilöille.

TEKSTI

Maarit Sinisaari-Eskelinen, lehtori, Metropolia ammattikorkeakoulu
Marika Mettälä, lehtori, tutkintovastaava, Tampereen ammattikorkeakoulu
Maija-Riitta Jouhki, lehtori, Metropolia ammattikorkeakoulu
Sari Räisänen, yliopettaja, Tampereen ammattikorkeakoulu

Kätilön ylempään ammattikorkeakoulututkinnon opintojen tavoitteena on työelämän tutkimuksellisen kehittämisen, projekti- ja innovaatiotoiminnan ja lähijohtamisen sekä kliinisen asiantuntijatyöskentelyn osaamisen kehittäminen kätilötyön ja -tieteen lähtökohdista. Kätilö (YAMK) tutkinnon voi suorittaa 1,5(-2) vuoden aikana työn ohessa.

 Metropolia

 Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences

Viime vuosina on käyty laajasti seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja kätilötyötä koskevaa yhteiskunnallista keskustelua. Keskustelu on kohdistunut muun muassa hedelmällisyyteen, synnytysten määrän vähenemiseen, tahattomaan lapsettomuuteen ja synnyttäjien ikääntymiseen. Raskaana olevat ja synnyttäjät ovat nostaneet esille huolen hoitoon pääsystä ja kuulluksi tulemisesta sekä kokemastaan synnytyspelosta ja -väki-

vallasta. Yhtenä näkökulmana on ollut myös synnytyssairaaloiden määrän vähentäminen ja hoidon keskittäminen yhä suurempiin yksiköihin, mikä on johtanut harvaan asutuilla alueilla pitkiin synnytysmatkoihin.

Lisäksi tiedetään, että Suomessa naiset kohtaavat väkivaltaa toiseksi eniten Euroopassa ja joutuvat edelleen työpaikoillaan seksuaalisen häirinnän kohteeksi. Näyttää myös, että seksuaali- ja tunnetaitokasvatuksen tarve varhaiskasvatuksessa ja koululaisilla on suurta. Viimeisin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttama kouluterveyskysely vahvisti jo olemassa olevaa huolta lasten ja nuorten hyvinvoinnin heikkenemisestä, kun esimerkiksi koululaisten kokemaa yksinäisyyttä ja ahdistuneisuutta on lisääntynyt. Suomessa on suuri tarve kehittää ja uudistaa seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluita uuden teoreettisen tiedon ja suositusten pohjalta. Tähän voidaan vastata kouluttamalla kätilöitä oman alansa teoreettisista ja tieteellisistä lähtökohdista toteutettavan kehittämisen itsenäisiksi asiantuntijoiksi.

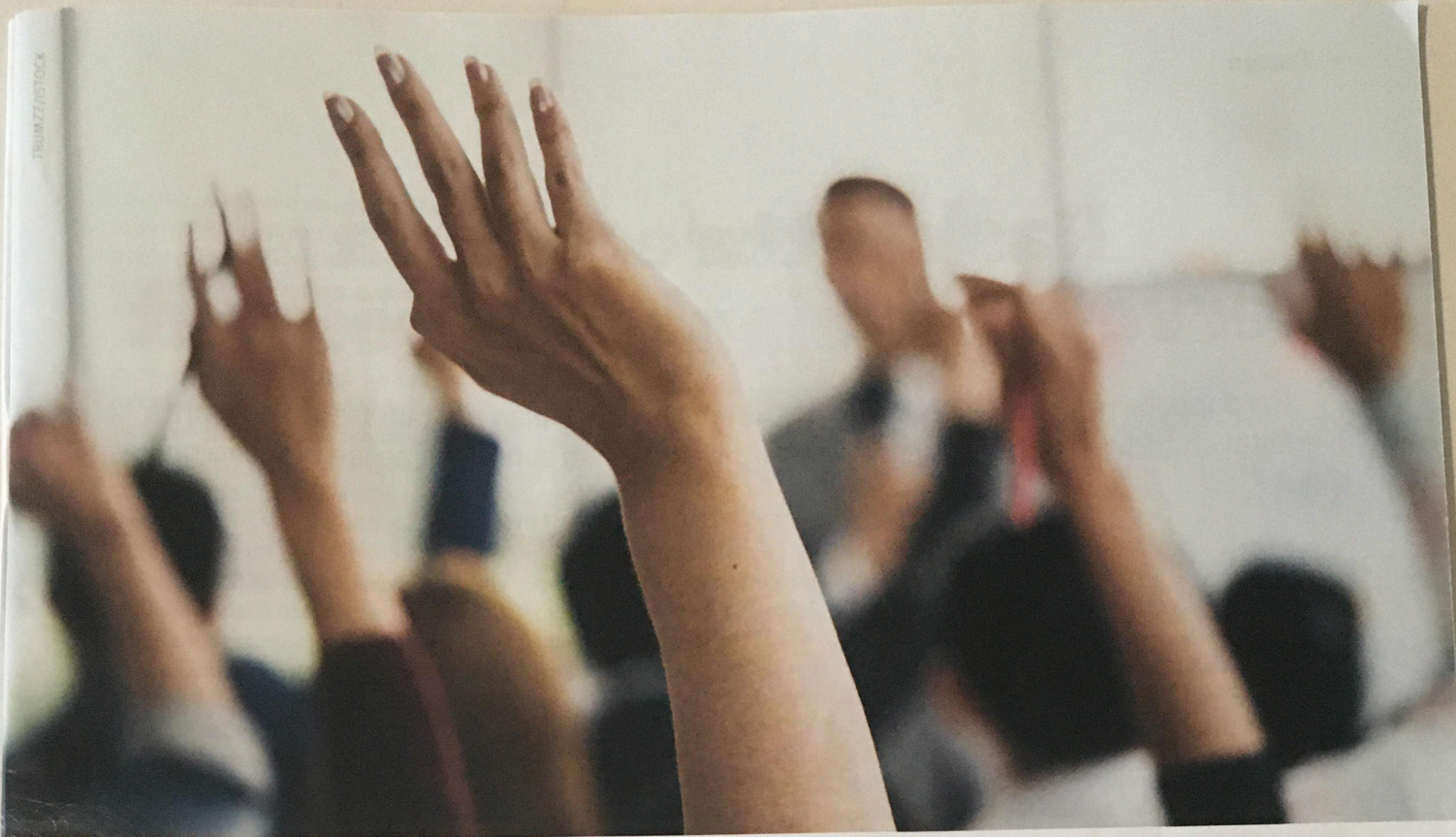
Koulutuksen toteutus ja rakenne

Uusi ylempi ammattikorkeakoulututkinto toteutetaan Metropolia Ammat-

tikorkeakoulun ja Tampereen ammattikorkeakoulun yhteistyönä. Metropolia Ammattikorkeakoulussa tutkinto on nimeltään kätilötyön kehittäminen ja johtaminen, ja Tampereen ammattikorkeakoulussa kätilötyön kehittämisen kliinisen asiantuntijan ylempää tutkinto-ohjelmassa. Molemmista koulutuksista opiskelija suorittaa kätilö (YAMK) tutkinnon.

Koulutuksen tavoitteena on vastata alussa kuvattuihin yhteiskunnallisiin haasteisiin ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluiden kehittämisessä tarvittavan osaamisen varmistamiseen. Tutkinnon laajuus on 90 opintopistettä, joka sisältää 30 opintopisteen syventävät ammattiopinnot, muita pakollisia opintoja ja/tai vapaasti valittavia opintoja 30 opintopistettä sekä opinnäyte-työn 30 opintopistettä. Syventävät ammattiopinnot toteutetaan Metropolia Ammattikorkeakoulun ja Tampereen ammattikorkeakoulun yhteistyönä.

Opinnot voi suorittaa 1,5-2 vuodessa ja niiden suorittaminen on mahdollista työnteon rinnalla. Opinnot toteutetaan sekä lähi- että etäopintoina verkkoym- päristöissä. Opinnot tarjoavat mahdollisuuden verkostoitumiseen, sillä koulutukset sisältävät yhteisiä opintoja

TRUMZ/ISTOCK

muiden ylempien ammattikorkeakoulu-
tutkintojen ja tutkinto-opiskelijoiden
kanssa. Lisäksi suunnitteilla on kan-
sainvälistä yhteistyötä eri koulutusor-
ganisaatioiden ja verkostojen kanssa.

Syventävien ammattiopintojen
tavoitteena on edistää näyttöön pe-
rustuvan kättilötyön kehittämistä ja
työelämälähtöisten alueellisten palve-
lujen ja toimintamallien kehittämistä.
Opinnoissa on uusina sisältöinä muun
muassa perinnöllisiin sairauksiin liitty-
vä usin teoreettinen tieto ja läpileik-
kaavina teemoina naiskeskeisyys (wo-
man centered care) sekä asiakkaiden ja
perheiden moninaisuus.

Uutta osaamista aiemman päälle

Uuden kättilö (YAMK) tutkinnon ta-
voitteena on kouluttaa kättilötyön ke-
hittämisen ja johtamisen itsenäisiä
asiantuntijoita sosiaali- ja terveysalan
organisaatioihin ja kolmannelle sekto-
rille. Seksuaali- ja lisääntymistervey-
den palveluiden kehittämisen tarve
nousee väestön ja perheiden tarpeista
sekä ajankohtaisesta sote-uudistukses-
ta. Tutkinnon toisena tavoitteena on
edistää kättilötieteen vahvempaa jal-
kautumista kliiniseen kättilötyöhön ja
sen johtamiseen. Tutkinnon syventävät

Läpileikkaavana teemana on edistää seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluiden naiskeskeisyyttä ja asiakkaan osallisuutta. ”

ammattiopinnot pohjautuvat seksuaali-
ja lisääntymisterveyttä ja kättilötyötä
ohjaaviin teorioihin ja malleihin sekä
validoitujen mittareiden ja laatuindi-
kaattoreiden hyödyntämiseen.

Tutkinnossa uutta osaamista raken-
netaan aikaisemmin suoritettua kättilö-
tutkinnon ja alalta hankitun työko-
kemuksen pohjalta. Uusina sisältöinä
koulutuksessa on muun muassa geneet-
tisen tiedon soveltaminen kättilötyö-
hön. Periytyvien sairauksien tutkimus
etenee vauhdilla ja sen vuoksi geneet-
tistä testaamista tullaan tekemään yhä
enemmän ja myös asiakkaiden ohjaami-
seen tarvitaan siten uutta osaamista.
Syventävät ammattiopinnot sisältävät
myös kättilötyöhön räätälöityjä johtami-

sen opintoja, joissa perehdytään muun
muassa seksuaali- ja lisääntymistervey-
den laatuindikaattoreihin ja työn kuor-
mittavuuden hallintaan.

Syventävien ammattiopintojen läpi-
leikkaavana teemana on edistää sek-
suaali- ja lisääntymisterveyden palve-
luiden naiskeskeisyyttä ja asiakkaan
osallisuutta, mikä vastaa hyvin alussa
kuvattuun yhteiskunnalliseen keskuste-
luun naisten synnytyskokemuksista ja
huoleen palveluiden laadusta. Suomessa
synnyttäjällä synnytyspaikan valintaan
liittyvä ainoa vaihtoehto on synnytys-
sairaalan valinta. Raskauden seurantaan
ja lapsivuodeajan palveluihin on sen si-
jaan tarjolla vaihtoehtoisia yksityisiä ja
julkisia palveluita. Opinnoissa painot-
tuu myös naisten ja perheiden moninai-
suuden ja monikulttuurisuuden huo-
mioiminen palveluiden lähtökohtana
ja kättilötyön johtamisen erityispiirteet.
Seksuaali- ja lisääntymisterveyden ke-
hittäminen ja uudistaminen tulee ajan-
kohtaiseksi sote-uudistuksen myötä ja
on tärkeää, että kättilötyön osaaminen
tulee tässä yhteydessä laaja-alaisesti
hyödynnettyksi. ●

Artikkelin lähteet löytyvät Kättilölehden verkkosivuilta
suomenkatilolitto.fi/katilolehdet/numero-6-2021